

Bestuurlijke afspraken gezond en actief leven

Toelichting op IZA en GALA
voor
gemeenteraadsleden

Nynke van Zorge
Esmeralda Bernard
15-04-2023

Voortbouwen op een bestaande beweging

Veel in gang gezet de afgelopen jaren door rijk, gemeenten, zorgverzekeraars en andere partijen

Maar er is meer verbinding nodig

Aanpak moet anders: akkoorden als vehikel

IZA – beheersing curatieve zorg als hefboom

Inhoudelijke afspraken

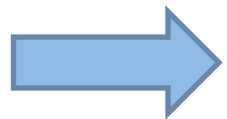
Inhoudelijke thema's:

- A. Invoering passende zorg
- B. Regionale samenwerking (wo domeinoverstijgende bekostiging)**
- C. Samenwerking acute zorg
- D. Zorglandschap & concentratie
- E. Versterking 1^e lijn**
- F. Samenwerking sociaal domein, huisarts, GGZ**
- G. Gezondheid en preventie**
- H. Arbeidsmarkt
- I. Digitalisering, gegevensuitwisseling
- J. Contractering
- K. Financiering, budgettaire kaders
- L. Monitoring

IZA is randvoorwaardelijk om GALA uit te kunnen voeren

GALA: zes gezondheidsdoelen centraal

- Terugdringen gezondheidsachterstanden (waaronder Kansrijke Start)
- Een gezonde fysieke leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten
- Het versterken van (de verbinding met) de sociale basis
- Een gezonde leefstijl
- Versterking van de mentale weerbaarheid en mentale gezondheid
- Vitaal ouder worden
- Domein overstijgende inzet vanuit een regionale preventie infrastructuur

15 programma's in één brede SPUK

Overzicht geldstromen

SPUK GALA 2023-2025
+/- 300 mln , vanaf 2026
+/- 235 mln (**lokaal**)

Ondersteuningsbudget
7.400,- per **gemeente**
(mag ook regionaal
ingezet)

SPUK IZA
150 mln structureel per
jaar

Transformatiebudget IZA
1,4 mld obv plannen

ZonMw geld tbv
leernetwerk GGD-en
voor implementatie
ketenaanpakken

SPUK
domeinoverstijgende
samenwerking (DOS)
Wlz-SD → +/- 10 mln
voor 2023 (aparte SPUK,
staat los van GALA / IZA)

Losse
subsidieregelingen
(programma roken
Pharos, OCO, ...) →
kunnen gemeenten
aanvragen

Wat valt er onder de brede SPUK?

Sport en bewegen

- Sportakkoord
- Brede regeling
combinatiefunctionarissen (o.a. buurtsportcoaches)

IZA 150 miljoen

- Regionale (netwerk)samenwerking
- Coördinatie keteninterventies
- Laagdrempelige steunpunten ggz
- Stimuleren E-health / digitale zorg

Gezondheid en sociale basis

- Terugdringen gezondheidsachterstanden (voorheen Gezond in de Stad - GIDS)
- Kansrijke Start
- Valpreventie (ketenaanpak; meerdere geldstromen)
- Aanpak Overgewicht en obesitas
- Leefomgeving
- Mentale Gezondheid
- Vroegsignalering Alcoholproblematiek en opgroeien in een kansrijke omgeving (m.b.t. middelengebruik)
- Coördinatiekosten regionale aanpak preventie (overkoepelend programma)
- Versterken Kennisfunctie GGD (overkoepelend programma)
- Versterken Sociale Basis, inclusief stimulering woonvormen en Scheiden Wonen-Zorg
- Mantelzorg (Respijtzorg)
- Eén tegen Eenzaamheid
- Welzijn op recept

Kansen en uitdagingen

Kansen

- ✓ *Versterking positie gemeenten -> zorgdomein heeft sociaal domein nodig!*
- ✓ *Versterking integraal gezondheidsbeleid in samenhang met leefomgeving, bestaanszekerheid, onderwijs, sport en cultuur*
- ✓ *Gelijkgerichte beweging zorg en sociaal domein vanuit gedeelde urgentie (=> niet over de schutting)*
- ✓ *Niet-vrijblijvende samenwerking met zorgverzekeraars*
- ✓ *Domeinoverstijgende bekostiging: zorgaanbieders én zorgverzekeraars willen meer ruimte om in sociaal domein te investeren*
- ✓ *Versterking van regionale samenwerking en samenhang*
- ✓ *GGD als krachtige partner (kennis, advies, coördinatie)*

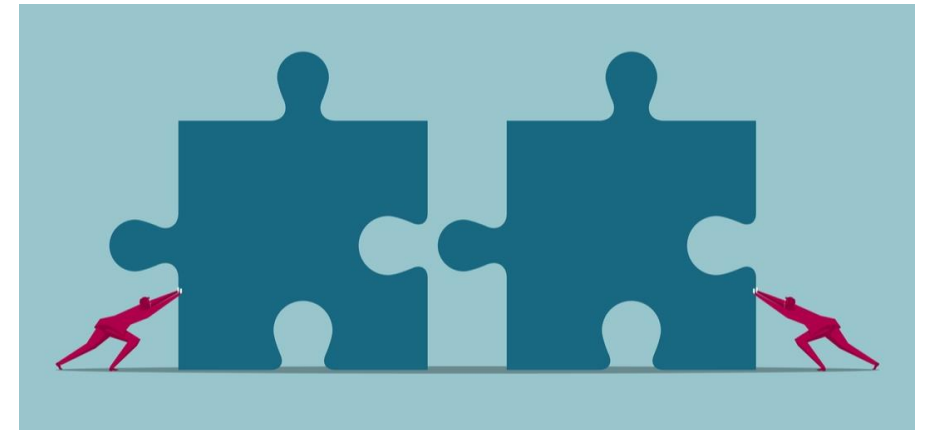
Uitdagingen

- ✓ *Sociaal domein als oplossing voor problemen in de zorg*
- ✓ *Medicalisering van preventie (nieuw “product” in de zorg)*
- ✓ *Toch nog geprogrammeerde financiering in brede SPUK*
- ✓ *Veel aandacht voor individuele leefstijl interventies vs collectieve preventie*
- ✓ *Incongruente regio indeling*
- ✓ *Capaciteit! => risico op versnippering en inhuur adviesbureaus waardoor kennis verdwijnt*
- ✓ *Structurele financiering niet geborgd*

Wat hebben gemeenten te doen?

- Voortbouwen op lokaal preventie akkoord
- ‘Health in all policies’ – integraal werken
- Slim inrichten leefomgeving, woon-zorg visie
- Sociale basis, voorzieningen in de wijk
- Preventie infrastructuur: huisartsen, ggz, eerstelijns, ketenaanpakken
- Regionale samenwerking en governance (mandaatstructuur)
- Partnerschap GGD
- Betreken gemeenteraad
- Duurzame borging

Wat kunt u doen?

- Laat u informeren over het regiobeeld
- Kaders regioplannen IZA
- Kaders integrale plannen GALA
- Integrale benadering gezondheid in alle gemeentebeleid
- Kennis van de mandaatstructuur en regionale governance
- Contact met collega's uit de regio
- Inwoner betrokkenheid

Lange adem

- Transformatie kost tijd => kabinetten en colleges die preventie vasthouden
- Urgentie is groot => akkoorden vragen tempo hoog
- Veel geld erbij => geen extra belasting op huidige middelen
- Maar: capaciteit is schaars
- Er ligt al veel -> dat verder brengen
- Niet erbij maar in plaats van (hoewel eerste jaar gemeenten vooral druk met plannen maken)
- Ondersteuning vanuit VNG
 - praktisch: hulp bij aanvraag, formats voor plannen, handreikingen, 1-op-1 adviesgesprekken, vraagbaak, webinars, informatievoorziening
 - centrale data aanlevering, monitoring, basisbeelden
 - kennisdeling, intervisie, kennisinfrastructuur
 - Duidelijkheid over de kaders en randvoorwaarden

Planning 2023

Februari
GALA
ondertekenen

Maart
Sluiting SPUK
GALA

Mei
Uitkering SPUK
GALA

Juni
Herijkt regiobeeld

Juli
Herijkt regiobeeld

September
Aanvraag SPUK
GALA 2^e tranch

December
SPUK - IZA

3 februari
Ondertekenen GALA

8 februari
Publicatie in
Staatscourant

Opening SPUK
aanvraag 1^e tranche

31 maart
Deadline SPUK 1^e
tranche

31 mei
Beoordeling gereed
en uitkering SPUK
2023

30 juni
Elke regio heeft
(herijkt) regiobeeld

30 juni
Deadline
bekendmaken
mandaathoudende
gemeente

1 juli
elke partij in Zw-
domein heeft inzet
en
veranderopgave
voor hem/haar
specifiek
beschreven

1 juli
Mandaatstructuur
gemeenten
ingeregeld

1 september
Deadline indienen
integraal plan van
aanpak 2024-2026 per
gemeente

31 december
Deadline aanvraag
SPUK IZA door één
aangewezen
gemeente uit IZA-
regio (incl.
Regioplan, regio-
governance, plan
van aanpak)

Medio 2024

Midterm review IZA -> uitvoerbaarheid akkoorden
houdbaarheid Wmo
duurzame randvoorwaarden

Ondersteuningsprogramma

- Ondersteuning bij aanvraag brede SPUK en integraal plan van aanpak
 - Kennisdeling
 - Best practices
 - Kennisateliers en lerende netwerken per regio
 - Versterking wijkaanpak (wijkprofielen)
 - Verbinden regio (regioadviseurs GGD, en zorgverzekeraars)
 - Regie kennispartners/kerngroep
-
- Ondersteuningsbudget ad € 7.400,00 per gemeente
(kan met meerdere gemeenten samen aangevraagd worden)

Gezondleven @vng.nl